

Světová ekonomika

Analýza čtyřsektorové ekonomiky – otevřená ekonomika

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Název projektu: Inovace magisterského studijního programu Fakulty ekonomiky a managementu

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/2.2.00/28.0326

Čtyřsektorová ekonomika

Celkové plánované výdaje ve čtyřsektorové ekonomice jsou rozšířeny o čistý export, tzn. o rozdíl mezi exportem a importem.

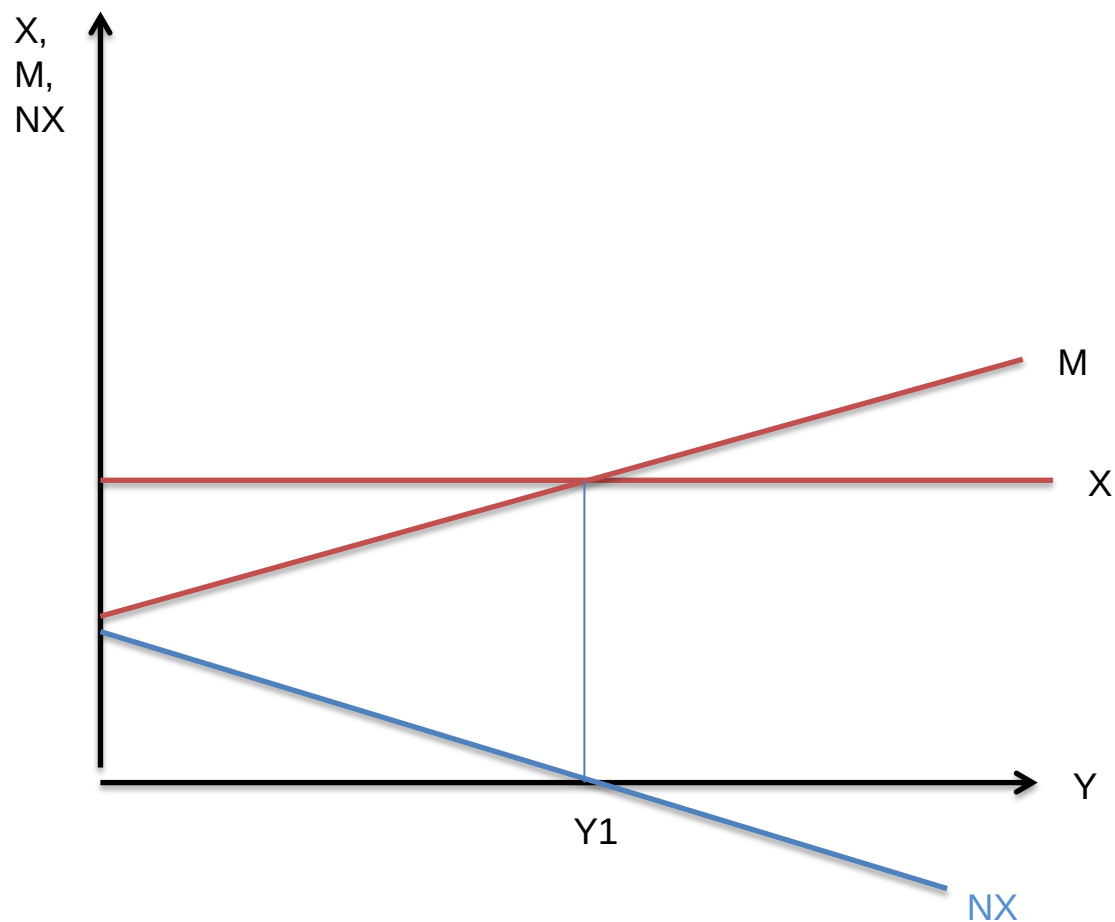
$$AD = C + I + G + NX$$

Čisté vývozy

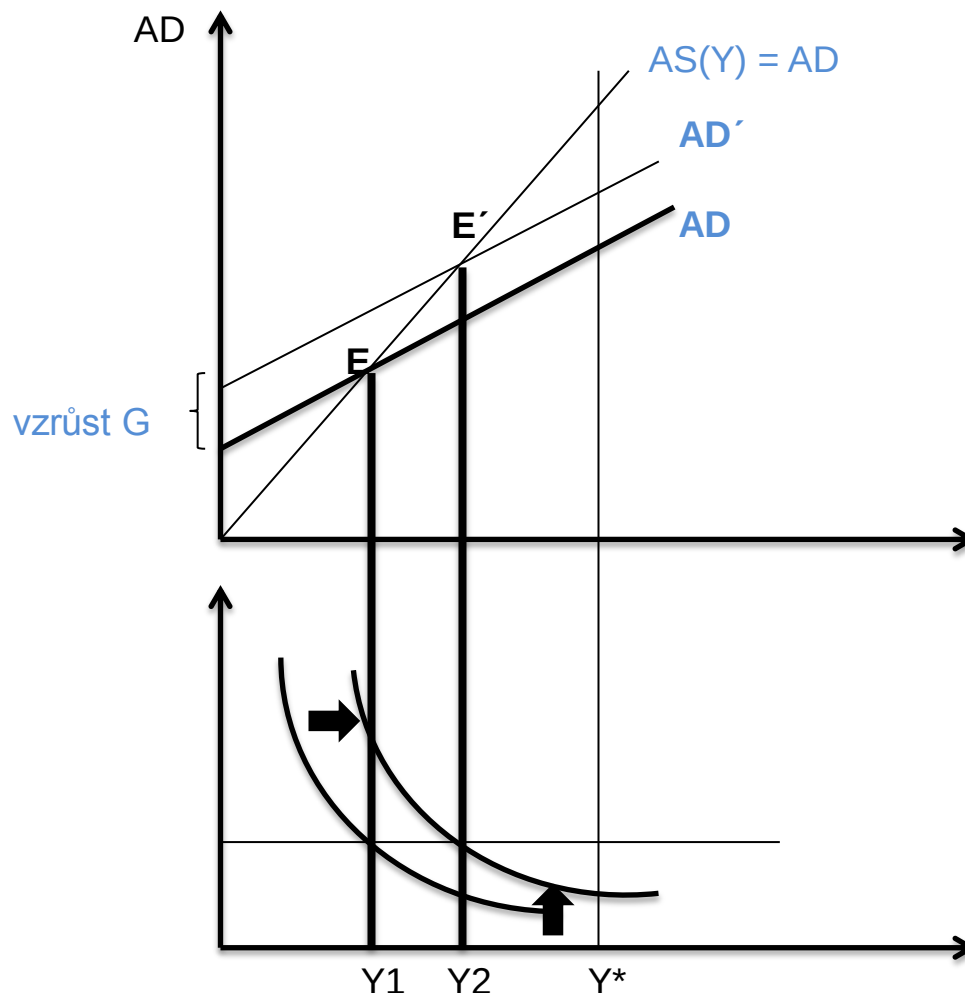
Rozdíl mezi hodnotou vývozů a dovozů dané země jsou čisté vývozy.

$$NX = X - M$$

Keynesiánská funkce čistého exportu

Rovnovážná produkce ve čtyřsektorové ekonomice

Otevřená ekonomika

Otevřenost ekonomiky vyjadřuje její zapojení do mezinárodních ekonomických vztahů, které jsou představovány pohybem výrobků, služeb výrobních faktorů a finančních aktiv.

Míra otevřenosti ekonomika = Export/HDP
nebo $(\text{Export} + \text{Import})/\text{HDP}$

Mezinárodní obchod

Jsou to veškeré směnné transakce uskutečňované přes hranice národní ekonomiky.

Příčiny vzniku zahraničního obchodu:

- přírodní a klimatické podmínky
- odlišné preference spotřebitelů
- konflikt mezi výrobou a spotřebou
- úspory z rozsahu
- realizace absolutní výhody

Platební bilance státu

Zachycuje všechny transakce subjektů dané ekonomiky se zahraničím. Jde o mezinárodní pohyb statků a služeb, důchodů, transferů v mezinárodní sféře, dlouhodobého a krátkodobého kapitálu a devizových rezerv.

- a) Horizontální struktura
- b) Vertikální struktura

A: Běžný účet

1. Obchodní bilance
2. Bilance služeb
3. Bilance výnosů
4. Běžné převody

B: Kapitálový účet

C: Finanční účet

1. Přímé investice
2. Portfoliové investice
3. Ostatní investice

D: Chyby, opomenutí a kurzové rozdíly

E: Devizové rezervy

Horizontální
struktura PB

Vertikální struktura PB

Odpovídá kreditnímu a debetnímu zápisu různých transakcí.

Transakce je zachycena vždy 2x v PB.

Kreditní kolonky – znaménko +

Debetní kolonky – znaménko -

Vyrovnávání PB

1. Měnový mechanismus

- má-li ekonomika *přebytek obchodní bilance*, musí zahraniční zákazníci neustále *poptávat domácí měnu*, aby prostřednictvím ní mohli platit za svůj dovoz.
- *Zvýšená poptávka po domácí měně povede k jejímu zhodnocení.*
- Zhodnocení měny povede ke *zhoršení čistého exportu domácí země* (roste import a klesá export) a obchodní bilance domácí země se začne zhoršovat.

Vyrovnávání PB

2. Důchodový mechanismus

- *Rostoucí přebytek obchodní bilance povede k růstu HDP.*
- Část importu je však závislá na vývoji HDP, výsledkem je, že *import začne růst* a obchodní bilance domácí země se začne zhoršovat.

Vyrovnávání PB

3. Cenový mechanismus

- Rostoucí přebytek obchodní bilance povede k vyčerpání výrobní kapacity domácích výrobců.
- Výrobci následně zvýší ceny.
- Růst cen však povede k poklesu exportu a obchodní bilance domácí země se začne zhoršovat.

Použité zdroje

- MACH, M. *Makroekonomie II*. 2. vyd. Praha: MELANDRIUM, 2003. ISBN 80-86175-34-0.
- HYNKOVÁ, V. *Makroekonomie I – pro bakalářské studium*. 3. vyd. Brno: Univerzita obrany, 2010. ISBN 978-807231-278-8.
- ŽÁK, M. *Hospodářská politika*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomie a managementu, 2006. ISBN 80-86730-04-2.